

מינהל וכלכלה ב'

שתי יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים:

50	נקודות	פרק ראשון: תורת הארגון
50	נקודות	פרק שני: מבוא לכלכלה
100	נקודות	סה"כ

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: 1. ענה על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד לפי סדר כתיבתן במחברתך, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

2. הקפד לציין במחברת הבחינה את מספר השאלה ואת מספר הסעיף שעליהם אתה משיב.

בשאלון זה 7 עמודים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

המשך מעבר לדף

השאלות

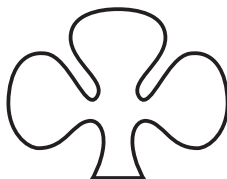
פרק ראשון: תורת הארגון (50 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 1-8 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שאלה 1

המבנה הארגוני של חברת "שוק לכול" הוא מבנה תלתן.

מבנה תלתן

החברה צופה גידול במכירות לקראת חג הפסח, ובייחוד בענפי האופנה וכלי-הבית. לשם כך החברה מתכננת לגייס עובדים זמניים, שפרטיהם שמורים במאגר כוח-האדם שלה, וכן לגייס עובדים מחברות כוח-אדם.

(6 נק') א. ציין את המרכיבים של מבנה התלתן בחברת "שוק לכול", והסבר **כל אחד** מהמרכיבים.

(4 נק') ב. ציין **שני** יתרונות שיש למבנה הארגוני תלתן.

שאלה 2

חברת "קוסמטיקס" הוקמה בשנת 2008 כדי לייצר מוצרי איפור לנערות. בתום שלוש שנות פעילות הגיע היקף המכירות של החברה לכ-20 מיליון ש"ח בשנה. בתום כארבע שנות פעילות החלה עקומת המכירות של החברה לרדת בשל כניסתה לשוק של חברה נוספת המשווקת מוצרי איפור לנערות.

(5 נק') א. הסבר את המונח **מחזור חיי ארגון**.

(5 נק') ב. ציין **שניים** מהשלבים במחזור חיי הארגון המוזכרים בקטע שלעיל. נמק את תשובתך בעזרת ציטוטים מן הקטע.

שאלה 3

לחברת "לאור" סניפים רבים הפזורים בכל חלקי הארץ. הנהלת החברה החליטה להעביר אל הסניפים חלק מן התפקידים ומן הסמכויות שהיו בידי היחידות המרכזיות של הארגון.

(6 נק') א. ציין את **סוג הביזור** שנוקטת חברת "לאור", והסבר את המאפיין העיקרי של סוג הביזור הזה.

(4 נק') ב. ציין **שני** גורמים המשפיעים על מידת הביזור של ארגון.

שאלה 4

חלוקת עבודה מגדירה את תפקידו של כל עובד ואת היקף המשרה שלו.

(5 נק') א. הסבר מהו **תפקיד** ומהי **משרה**.

(5 נק') ב. הסבר מהו **תקן כוח-אדם**, ומה החשיבות של הקצאה נכונה של כוח-אדם בארגון.

שאלה 5

בעידן המודרני ארגונים רבים נוהגים לבצע פעולות באמצעות רשת וירטואלית.

(6 נק') א. הסבר מהו **אינטרנט** ומהו **אינטראנט**.

(4 נק') ב. הסבר את חשיבות ה**אינטראנט** לעבודת הארגון.

שאלה 6

מנכ"ל חברת J.B.B. ממונה על 100 עובדים. לאחר שקיבל ייעוץ ארגוני הוא החליט למנות ארבעה מנהלי מחלקות, אשר כל אחד מהם יהיה ממונה על 25 עובדים.

(6 נק') א. ציין מהו טווח השליטה והפיקוח של המנכ"ל **לפני** קבלת הייעוץ הארגוני,

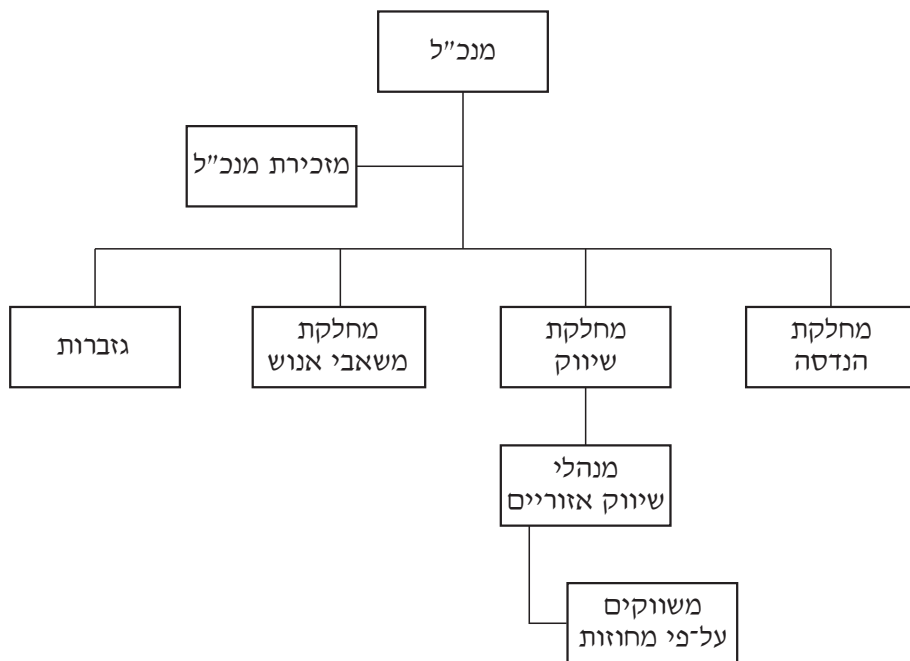
ומהו טווח השליטה והפיקוח של המנכ"ל **לאחר** שקיבל את הייעוץ. הסבר **אחד** מטווחי השליטה והפיקוח שציינת.

(4 נק') ב. הסבר את עקרון **יחידות הניהול** ואת עקרון **יחידות הפיקוד** בארגון.

שאלה 7

המבנה הארגוני מתאר את חלוקת העבודה, את חלוקת התפקידים ואת אפיקי התקשורת בין היחידות השונות של הארגון.

(6 נק') א. ציין את שם התצורה של המבנה הארגוני המתואר באיור שלפניך, והסבר מה מאפיין ארגון בעל מבנה מסוג זה.

איור לשאלה 7

(4 נק') ב. תאר את המבנה הארגוני על-פי מינצברג.

שאלה 8

בחברות שונות יכולים להתקיים סוגי תקשורת שונים. לפניך תיאורי אירוע בשתי חברות שונות: "השחר" ו"עומרים". בישיבת הנהלה של חברת "השחר" הוחלט למְקַשֵּׁב את משרדי החברה. לאחר הישיבה, הורה מנכ"ל "השחר" למזכירתו להעביר את ההחלטה שהתקבלה לכל מנהלי המחלקות. בחברת "עומרים" רצו לרכוש מדפסת עבור כל מחלקה. בהפסקת הצהריים פגש מנכ"ל

"עומרים" את מנהל הרכש, ולאחר שיחה קצרה ביניהם הם החליטו לרכוש את המדפסות עבור החברה.

5 נק' א. ציין את **סוג התקשורת** המתקיים בחברת "השחר". תאר מאפיין **אחד** של סוג התקשורת הזה.

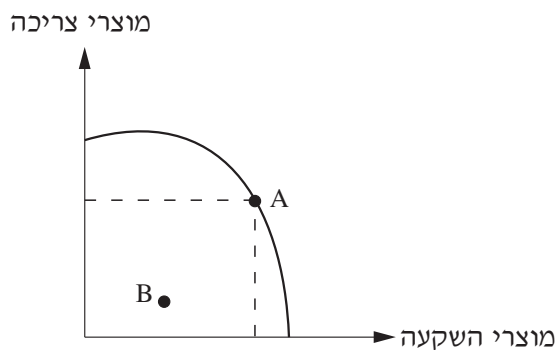
5 נק' ב. ציין את **סוג התקשורת** המתקיים בחברת "עומרים". תאר מאפיין **אחד** של סוג התקשורת הזה.

פרק שני: מבוא לכלכלה (50 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 9–16 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שאלה 9

לפניך עקומת תמורה של משק המייצר מוצרי צריכה ומוצרי השקעה.

איור לשאלה 9

4 נק' א. איזו נקודה – A או B – מתארת מצב שבו המשק מנצל את **כל** גורמי הייצור העומדים לרשותו? נמק את תשובתך.

6 נק' ב. הסבר מהו **מוצר השקעה**. הבא דוגמה **אחת** למוצר כזה.

שאלה 10

סטודנט טוען כי תופעת המחסור **אינה** קיימת במדינות עשירות.

- (5 נק') א. הסבר מהי **תופעת המחסור**.
(5 נק') ב. האם הסטודנט צודק בטענתו? נמק את תשובתך.

שאלה 11

רשות ההגבלים העסקיים חושדת כי קיים קרטל בין יצרני הלחם הגדולים.

- (4 נק') א. הסבר מה המטרה של **חוק ההגבלים העסקיים**.
(6 נק') ב. הסבר מהו **קרטל**, וכיצד הוא משפיע על קיומה של תחרות משוכללת.

שאלה 12

הממשלה החליטה לסייע למפעלים המעסיקים אנשים עם מוגבלויות.

- (3 נק') א. ציין מהי הגישה הכלכלית המאפיינת החלטה זו של הממשלה.
(7 נק') ב. הסבר **אחד** משיקולי הממשלה בבואה לסייע למפעלים המעסיקים אנשים עם מוגבלויות.

שאלה 13

לכל מוצר יש גמישות ביקוש שונה.

- (5 נק') א. הסבר מהו **ביקוש גמיש**. הבא דוגמה **אחת** למוצר שיש לו ביקוש גמיש.
(5 נק') ב. הסבר מהו **ביקוש קשיח**. הבא דוגמה **אחת** למוצר שיש לו ביקוש קשיח.

שאלה 14

ישנם מקרים שבהם התערבות ממשלתית במשק מוצדקת.

- (5 נק') א. ציין **שלוש** דרכים שבאמצעותן הממשלה יכולה להתערב במשק לטובת האזרחים.
(5 נק') ב. הסבר מהו **קיצוב** ומהו **שוק שחור**, ומה הקשר ביניהם.

שאלה 15

במשק קיימים גורמי ייצור שונים. כדי להפעילם ביעילות הממשלה צריכה לקבל החלטות לגבי סוג התכנון במשק.

(4 נק') א. הסבר מהו **תכנון המשק**.

(6 נק') ב. ציין **שני** סוגי תכנון במשק, והסבר **אחד** מהם.

שאלה 16

בעיתון "הבוקר" פורסם כי הצמיחה במשק הישראלי בשנת 2016 הייתה 2.5%.

(5 נק') א. הסבר מהי **צמיחה כלכלית**.

(5 נק') ב. הסבר את הקשר בין הון אנושי ובין צמיחה כלכלית.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.